

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3048

Vragen van de leden **Kortenoeven**, **Wilders** en **Driessen** (allen PVV) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de islamitische jihad tegen christenen in de Islamitische Republiek Pakistan* (ingezonden 22 juli 2010).

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 10 augustus 2010).

Vraag 1

Kent u de artikelen «Predikant en broer vermoord in Pakistan»¹ en «Pakistan city tense after «blaspheming» Christians shot»?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Bent u bekend met het systematische karakter van de door Pakistaanse moslims gepleegde terreur tegen Pakistaanse christenen? Zo ja, wat heeft u tot nu toe ondernomen en wat gaat u ondernemen om de rechtspositie en de veiligheid van de christelijke minderheid in Pakistan te bevorderen? Deelt u de mening dat Pakistaanse christenen feitelijk vogelvrij zijn en aan willekeur overgeleverd, omdat de islamitische autoriteiten (1) hen geen bescherming bieden; (2) moslims gelegenheid bieden het leven en de belangen van christenen te schaden; (3) moslims immuniteit verlenen die (dreigen) het leven en de belangen van christenen (te) schaden?

Antwoord 2 en 3

De Pakistaanse grondwet schrijft voor dat alle religies vrijelijk beoefend mogen worden. In de praktijk blijkt het evenwel voor christenen soms moeilijk om openlijk voor hun godsdienst uit te komen, zonder daarbij lastig gevallen te worden door andersgezinden. De Pakistaanse overheid treedt, mede onder druk van het buitenland, op tegen plegers van geweldsincidenten en biedt christenen soms actief bescherming (bv. beveiliging van en rond kerken). Dat er kennelijk noodzaak is tot dit soort maatregelen geeft echter al aan dat geweldsincidenten tegen christenen helaas nog steeds plaatsvinden. Er is echter geen sprake van een systematisch karakter van het geweld, noch van een vogelvrij verklaring van christenen, noch van immuniteit voor de

¹ <http://www.nd.nl/artikelen/2010/juli/20/predikant-en-broer-vermoord-in-pakistan>

² <http://www.bbc.co.uk/news/world-south-asia-10696762>

plegers van dit geweld. De president van Pakistan, dhr. Zardari, heeft de moord op de twee christenen in Faisalabad veroordeeld en de autoriteiten van de deelstaat Punjab, waar het incident zich afspeelde, opgedragen de moorden te onderzoeken.

Nederland heeft, in samenspraak met andere landen van de EU, na voorgaande incidenten de Pakistaanse overheid zijn zorgen over het geweld tegen christenen en andere religieuze minderheden kenbaar gemaakt en opgeroepen de daders te vervolgen. Afgelopen november heeft de Mensenrechtenambassadeur een bezoek aan Pakistan gebracht. De onderwerpen «vrijheid van godsdienst» en «bescherming van religieuze minderheden» zijn toen besproken met de Pakistaanse minister voor mensenrechten en de minister voor minderheden. Vorig jaar hebben in EU-verband twee demarches plaatsgevonden waarbij godsdienstvrijheid en de positie van minderheden aan de orde is gesteld. Ook onlangs nog, tijdens bilaterale consultaties met Pakistan, heeft Nederland dit onderwerp ter sprake gebracht. Meer in algemene zin geldt dat Nederland, conform de Mensenrechtenstrategie *Naar een menswaardig bestaan* (2007), pal staat voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u de Pakistaanse strafwetgeving met betrekking tot het vervolgen en bestraffen van personen die (1) de Koran «ontheiligen» (§ 295-B Wetboek van Strafrecht); (2) islamstichter Mohammed «belasteren» (§ 295-C Wetboek van Strafrecht); (3) «niet-islamitische» zending bedrijven of op welke wijze dan ook de religieuze gevoelens van moslims tarten (§ 298 Wetboek van Strafrecht)?

Antwoord 4

De genoemde Pakistaanse wetgeving is erop gericht om belediging van de islam of haar belangrijkste profeet te voorkomen. Echter, ook beledigende uitlatingen over andere religies dan de islam zijn in Pakistan strafbaar. De Pakistaanse samenleving heeft met deze wetten de voor zichzelf toelaatbare uitingen over religie aangegeven.

Vraag 5

Vindt u dat een land dat de meest fundamentele mensenrechten systematisch en op grond van barbaarse islamitische wetgeving schendt, zoals de Islamitische Republiek Pakistan ten aanzien van christenen, een zinvolle rol kan vervullen in internationale organisaties die proberen de mensenrechten te bevorderen (zoals momenteel in de United Nations Human Rights Council – UNHRC)?

Antwoord 5

Ik deel uw mening niet dat de Islamitische Republiek Pakistan op systematische wijze de rechten van christenen schendt. Zowel in wetgevende als praktische zin trachten de Pakistaanse autoriteiten de rechten van christenen en andere niet-moslims te beschermen. Dat dit geen garantie blijkt te zijn voor christenen in Pakistan om onbevreesd hun geloof te kunnen beleven is eens te meer reden om met de Pakistaanse overheid in dialoog te blijven om te bezien hoe de veiligheid en leefomstandigheden voor religieuze minderheden in het land kunnen worden verbeterd. Dit gebeurt in contacten met de Pakistaanse overheid in EU-verband en bilateraal. Deelname van Pakistan aan internationale fora, zoals de VN Mensenrechtenraad en de *Universal Periodic Review*, biedt meer mogelijkheden om die dialoog aan te gaan.

Vraag 6

Bent u bereid alle ontwikkelingshulp aan Pakistan te stoppen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nee. Ik ben derhalve niet van mening dat stopzetting van ontwikkelingssamenwerking zou bijdragen aan verbetering van de situatie van christenen in Pakistan. Nederlandse betrokkenheid bij OS geeft mogelijkheden om misstanden op het gebied van mensenrechten aan te kaarten bij de Pakistaanse regering en biedt bovendien de mogelijkheid de positie van Pakistaanse mensenrechtenorganisaties te versterken.